

Aan: de gemeenteraad van Edam-Volendam
Betreft: bedrijventerrein in de Purmer

Broek in Waterland/ Edam, 18 november 2021

Geachte dames en heren,

Voor uw raadsvergadering van 25 november 2021 staat het onderwerp 'Raadsvoorstel voorkeursscenario bedrijventerrein Purmer' geagendeerd. Het college van burgemeester en wethouders stelt u voor uw voorkeur uit te spreken voor scenario 2, het college opdracht te geven dit scenario verder uit te werken en daarvoor ruim vier ton voorbereidingskrediet ter beschikking te stellen.

Stichting Behoud Waterland en Vereniging Oud Edam roepen u op niet in te stemmen met het collegevoorstel. Het voorstel is onvoldoende onderbouwd en voorbarig. Bouw niet in de Purmer!

Hieronder geven wij onze overwegingen weer. Wij verwijzen u ook naar onze kritische analyse van de economische onderbouwing voor het bedrijventerrein en naar de inspraakteksten van ondergetekenden op de vergadering van het Raadsplein op 14 oktober jl.

De waarde van de Purmer

1. Zowel de 'natte' als de 'droge' Purmer, eerst het meer en later de droogmakerij, hebben bijgedragen aan de stedelijke en stedenbouwkundige ontwikkeling van Edam en de regio. Eerst lag Edam aan de vaarroute naar de Zuiderzee, later werd het een overslagplaats voor landbouwproducten. De binnenstad is sinds die tijd qua structuur eigenlijk nooit ingrijpend veranderd en mede vanwege die gaafheid in 1977 als beschermd stadsgezicht aangewezen. Het stadsgezicht is uniek en beeldbepalend vanwege de ligging in het zicht vanuit het open landschap.
2. Wij hechten aan de huidige open en agrarische bestemming van de noordoostelijke Purmer. Het gebied heeft goede landbouwgrond, is een prettige woonlocatie voor de huidige bewoners, is landschappelijk prachtig vanwege zijn openheid en als 400 jaar oude droogmakerij een waardevol stuk cultureel erfgoed.
3. Verstedelijking van de noordoostelijke Purmer heeft ernstige negatieve gevolgen. Zij vernietigt 170 hectare vruchtbare landbouwgrond (dat is de omvang van het gebied dat onder het gemeentelijk voorkeursrecht is gebracht) en het bestaan van de boeren aldaar. Op grote schaal agrarische grond omzetten in een stedelijke bestemming is strijdig met een van de tien ambities die de gemeenteraad in april 2020 heeft geformuleerd: 'In 2040 zijn we de belangrijkste en groenste voedselproducent van de regio'¹ en de gemeente maakt zich daarmee ongeloofwaardig.
4. Verstedelijking leidt ook tot vernietiging en aantasting van het woongenot van de burgers aldaar. Zij leidt tot verkeersproblemen, licht- en lawaaihinder, luchtverontreiniging, aantasting van de lintbebouwing en de ringdijk en tot verrommeling van het gebied. Aanleg van een nieuw

¹ Besluitenlijst Raadsvergadering 23 april 2020.

bedrijventerrein aldaar leidt tot het verdwijnen van de nog resterende open ruimte tussen Purmerend en Edam en tot het vrijwel aan elkaar groeien van deze twee plaatsen. Als daar nog een stadion bijkomt is die aaneengesloten verstedelijking een feit. Dat betekent de onomkeerbare aantasting van agrarische grond, open ruimte en cultuurhistorisch erfgoed van de noordelijke Purmer.

5. Verstedelijking in de noordoostelijke Purmer is vanwege de kwaliteiten van de droogmakerij én de schadelijke gevolgen van verstedelijking aldaar buitengewoon ongewenst.

Falende onderbouwing voor bedrijventerrein

6. De argumentatie van het college voor de aanleg van dit nieuwe bedrijventerrein is warrig en zwak. Daarop hebben wij tijdens onze inspraak van 14 oktober ook al gewezen. Het ontbreekt de gemeente aan een integrale visie op de toekomstige stedelijke ontwikkeling (met tijdfasering). Nu al kiezen en opdracht geven een plan uit te werken voor een bepaald bedrijventerrein in de Purmer is voorbarig, met het risico dat het verspillen van geld en moeite zal blijken te zijn. Eerst een samenhangend plan maken!
7. Woningbouw moet deel uitmaken van deze integrale visie. De gemeente heeft echter geen duidelijke richting gekozen voor de wijze waarop zij in de toekomstige woningbehoefte wil voorzien. Meerdere bouwlocaties worden genoemd om aan de woningbehoefte tegemoet te komen: op binnenstedelijke locaties, op het huidige weiland Lange Weeren, op het huidige bedrijventerrein Julianaweg, en de laatste tijd komt ook het terrein van het stadion en sportvelden voorbij. Al die locaties bij elkaar opgeteld zijn veel te veel voor de Edam-Volendamse behoefte. De gemeente kiest niet en stelt geen prioriteiten. Zij schiet met hagel en hoopt dat een van de kogeltjes doel zal treffen.
8. Ter onderbouwing van het vorige punt hierbij een aantal cijfers. Volgens de provinciale Bevolkingsprognose is de woningbehoefte in de gemeente in de periode 2019-2030 1.100 woningen². Volgens de provinciale Monitor Plancapaciteit bedraagt de gemeentelijke plancapaciteit 1.294 woningen (exclusief de Lange Weeren)³. Het college stelde in april van dit jaar aan de raad voor om in de Lange Weeren de bouw van 1.300-1.820 woningen mogelijk te maken tot 2040. De economische onderbouwing van een nieuw bedrijventerrein in de Purmer gaat uit van transformatie van 14 hectare van bedrijventerrein Julianaweg. Uitgaande van 30 woningen per hectare kunnen op dat terrein 420 woningen (14x30) gebouwd worden. Al met al bouwplannen voor 3.534 woningen (1.294+1.820+420) voor een woningbehoefte van 1.100 woningen. De plannen voorzien in driemaal de woningbehoefte. Dat is geen gefocuste keuze. Als alle plannen gerealiseerd worden, bouwt de gemeente heel veel meer woningen voor mensen uit de regio dan uit de eigen gemeente.
9. Als de gemeente bedrijventerrein Julianaweg (gedeeltelijk) wil transformeren voor woningbouw moet zij de daar gevestigde bedrijven die weg moeten, natuurlijk een alternatief bieden. Vanuit het standpunt van zuinig en zorgvuldig ruimtegebruik, dat de gemeente onderschrijft, zou de gemeente zich tot taak moeten stellen dat die bedrijven een plek vinden op een ander bedrijventerrein in de gemeente of in de regio. Wij denken dan met name aan regionaal bedrijventerrein Baanste-Noord in Purmerend waar nog tientallen hectares braak liggen. Het regionale aanbod benutten voor de lokale behoefte is bovendien een eis die de landelijke Ladder van Duurzame Verstedelijking stelt. Laat de gemeente haar energie (menskracht, geld) richten op de begeleiding van de verhuizing van bedrijven naar bestaande bedrijventerreinen en niet op de aanleg van een nieuw bedrijventerrein. Dat is de uitdaging.
10. In het raadsvoorstel schrijft het college dat er in Nederland diverse voorbeelden zijn van door gemeenten opgestelde uitgiftecriteria om te garanderen dat een bedrijventerrein de invulling

² Provincie Noord-Holland Sector onderzoek en informatie, Bevolkingsprognose Noord-Holland 2019-2040; bevolking, huishoudens en woningbehoefte, augustus 2019, pagina 40.

³ Monitor Plancapaciteit, www.plancapaciteit.nl, te vinden onder 'Plannen en gegevens'.

krijgt die de gemeente wil⁴. Dat is een interessante mededeling. Wij zijn bezorgd dat een eventueel nieuw bedrijventerrein in de Purmer volloopt met bedrijven uit de rest van Nederland en niet de beoogde vervangingsruimte wordt voor bedrijven die moeten verhuizen van de Julianaweg. Raadsleden, vraag het college om nadere informatie hierover: om welke gemeenten en bedrijventerreinen gaat, hoe is de gemeentelijke doelstelling middels de uitgiftecriteria geregeld én wat zijn in de praktijk de behaalde resultaten daarvan.

Het stadion

11. Het college is in de raadsvoordracht niet duidelijk hoe zij wil omgaan met het plan om het stadion te verplaatsen naar de Purmer en daar een multifunctioneel sportcomplex te realiseren, het zogenaamde plus-scenario. Het college benadrukt zowel de grote meerwaarde als de significante nadelen van het plan. Op dit moment weegt de 'vooralsnog onvoldoende aantoonbare noodzaak' waarschijnlijk niet op tegen 'de negatieve ruimtelijke effecten op de omgeving', zeker als gekozen wordt voor scenario 1 of 2. Het college laat het aan de raad over om al dan niet met een voorstel tot uitwerking van het plan te komen. Wij willen bij deze de zeer negatieve effecten van de bouw van een nieuw stadion in de polder benadrukken. Het college schrijft in de raadsvoordracht terecht dat het leidt tot het doorbreken van het landschap, het gedwongen vertrek van agrariërs en overlast voor omwonenden (licht, geluid, uitzicht, drukte). Nieuwbouwplannen zijn bovendien zeer risicovol, zoals de stadionplannen van Feyenoord deze maand lieten zien. Laat FC Volendam haar energie en middelen concentreren op goed voetballen in plaats op stadionnetje bouwen. Dat is de beste manier om een plaats in de eredivisie te bereiken en te behouden.

Ons voorstel

12. Waar is scenario 0? Het college schrijft ver scenario 1, 2 en 3 en ook nog over het plus-scenario. Al die scenario's gaan echter uit van bouwen in het landelijk gebied. Wij pleiten voor scenario 0, een scenario waarbij de ruimtevraag van bedrijven en woningzoekende gevonden wordt binnen de bebouwde kom. Indien nodig kunnen bedrijven uitwijken naar Baanstee-Noord. Wij gaan uit van de waarde van het landelijk gebied voor mens en dier en vinden dat we ons tot het uiterste moeten inspannen om dat landelijk gebied te behouden voor de landbouw, de recreatie en de natuur. Daarom roepen wij de gemeente Edam-Volendam op binnenstedelijk bouwen tot uitgangspunt van beleid te maken.

Hoogachtend,
Klaas Breunissen
secretaris van Stichting Behoud Waterland
06-46086874, klaas.breunissen@wxs.nl

Leontien Rosier
voorzitter Vereniging Oud Edam
06- 55300364, info@oud-edam.nl

⁴ Raadsvoorstel voorkeursscenario bedrijventerrein Purmer, voor de raadsvergadering van 25 november 2021, p.3.